

На основу члана 65. став 5. Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, број 36/09), и тачке 8. став 5. подтачка 11) Одлуке о оснивању Агенције за хемикалије („Службени гласник РС”, број 78/09), Управни одбор Агенције за хемикалије на седници одржаној дана 26. новембра 2010. године доноси:

УПУТСТВО

о утврђивању превентивних мера за безбедно чување, складиштење односно коришћење нарочито опасних хемикалија

Увод

Промет нарочито опасних хемикалија може да се врши правним лицима односно предузетницима који их користе у индустријске или професионалне сврхе, другим имаоцима дозволе за обављање делатности промета овим хемикалијама или имаоцима дозволе за њихово коришћење. Оваквим законским решењем желело се постићи да нарочито опасне хемикалије могу да користе само она правна лица и предузетници који поседују стручна знања о својствима ових хемикалија, ризику које оне представљају за здравље људи и животну средину и мерама за смањење тог ризика.

Због опасних својстава нарочито опасних хемикалија правна лица и предузетници који имају дозволу за обављање делатности промета морају да обезбеде да приступ овим хемикалијама имају само овлашћена лица. То значи да чување и складиштење ових хемикалија мора бити тако организовано да оне не могу бити доступне неовлашћеним лицима.

То се обезбеђује спровођењем превентивних мера за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија, као и вођењем евиденције о лицима којима су те хемикалије продате односно уступљене без накнаде.

Дакле, превентивне мере морају да омогуће да се горе наведена обавеза спроводи на најефикаснији начин.

Превентивне мере морају бити у складу са мерама за спречавање хемијског удеса, противпожарним мерама, мерама које се односе на безбедност и здравље на раду, као и мерама заштите животне средине које су уређене другим прописима и нису предмет овог упутства. Применом свих ових мера постиже се безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија.

Превентивне мере морају да имају правна лица и предузетници који нарочито опасне хемикалије стављају у промет, а то су произвођачи, увозници, дистрибутери, као и даљи корисници када синтетишу смешу ради стављања у промет.

Нарочито опасне хемикалије су хемикалије које су класификоване у одређене класе опасности, како је дато у Правилнику о дозволама за обављање делатности промета односно дозволама за коришћење нарочито опасних хемикалија.

Хемикалије могу бити класификоване у складу са Правилником о класификацији, паковању, обележавању и рекламирању хемикалије и одређеног производа („Службени гласник РС“, број 59/10). Ако су хемикалије класификоване према овом правилнику, класе опасности, знаци опасности и ознаке ризика дати су у Табели 1. правилника којим се уређује добијање дозволе за обављање делатности промета односно дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија.

Хемикалије могу бити класификоване и у складу са Правилником о класификацији, паковању, обележавању и рекламирању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС“, број 64/10). Ако су хемикалије класификоване према овом правилнику, класе опасности, категорије опасности и обавештења о опасности дати су у Табели 2. правилника којим се уређује добијање дозволе за обављање делатности промета односно дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија.

Превентивне мере за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија

Подносилац захтева за издавање дозволе за обављање делатности промета нарочито опасних хемикалија мора да утврди превентивне мере за безбедно чување и складиштење нарочито опасних хемикалија.

Превентивне мере односе се нарочито на:

1. безбедно чување односно складиштење нарочито опасних хемикалија;
2. безбедносне процедуре;
3. начин спровођења интерне контроле безбедносних процедура и руковања нарочито опасним хемикалијама.

Безбедно чување и складиштење

Превентивне мере за безбедно чување и складиштење морају да обухвате опис места и начина чувања и складиштења нарочито опасних хемикалија. Овим мерама омогућује се тачан увид у то где се нарочито опасна хемикалија налази и ко је овлашћен да има приступ овим хемикалијама.

Превентивне мере морају бити утврђене посебно за чување и складиштење и то у:

- ормару;
- складишном простору;
- покретном и самостојећом контејнеру и
- продајном простору.

Превентивним мерама за чување нарочито опасних хемикалија у продајном простору мора да се обезбеди да потрошач нема слободан приступ овим хемикалијама, што се постиже чувањем нарочито опасних хемикалија под кључем. Такође, превентивним мерама мора да се пропише место чувања кључа, као и списак овлашћених лица.

Приступ нарочито опасним хемикалијама

Превентивне мере обухватају и одређивање стручно оспособљених лица (овлашћених лица) која имају приступ местима где се чувају и складиште нарочито опасне хемикалије и која се старају да се те хемикалије чувају тако да не могу доћи у руке неовлашћених лица.

Безбедносне процедуре за пријем, издавање, чување и транспорт (унутар локације правног лица или предузетника) нарочито опасних хемикалија

Превентивне мере односе се такође и на безбедносне процедуре за пријем, издавање, чување и транспорт нарочито опасних хемикалија унутар локације правног лица или предузетника. Све безбедносне процедуре морају бити потписане од стране одговорног лица и оверене печатом.

Процедуром за пријем, односно издавање нарочито опасне хемикалије обезбеђује се да се увек провери:

1. обележавање нарочито опасне хемикалије;
2. врсте и стања паковања;
3. количина нарочито опасне хемикалије.

Подаци о извршеној провери уписују се у посебну књигу и потписују се прималац и испоручилац нарочито опасне хемикалије.

Процедуром о начину чувања нарочито опасне хемикалије обезбеђује се да се увек провери:

1. да ли приступ нарочито опасним хемикалијама имају само овлашћена лица и
2. да ли су исправни уређаји за закључавање.

Подаци о извршеној провери уписују се у посебну књигу и потписује се лице одговорно за чување нарочито опасне хемикалије.

Процедуром о транспорту нарочито опасне хемикалије у оквиру правног лица или предузетника уређује се поступак којим се транспорт хемикалије обавља у складу са њеним опасним својствима, као и поступак којим се онемогућује приступ неовлашћеним лицима.

Интерна контрола спровођења безбедносних процедура и руковања нарочито опасним хемикалијама

Део превентивних мера који се односи на опис начина спровођења интерне контроле безбедносних процедура и руковања нарочито опасним хемикалијама мора да садржи податке о лицу које је овлашћено да спроводи безбедносне процедуре, интервале у којима се спроводи интерна контрола, садржај извештаја о извршеној контроли, као и предлоге мера од стране одговорног лица које треба предузети како би се обезбедило што боље спровођење безбедносних процедура.

Образложење за начин коришћења и начин чувања нарочито опасних хемикалија

Подносилац захтева за издавање дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија мора да, уз захтев, поднесе образложење о начину коришћења и начину чувања нарочито опасних хемикалија.

Образложење за начин коришћења мора да садржи податке о начину припреме, начину примене из кога се види да је та примена у складу са безбедносним листом за ту хемикалију, дозама за примену, да ли треба користити опрему за личну заштиту.

Образложење за начин чувања мора да садржи опис предузетих мера како нарочито опасна хемикалија не би дошла у посед неовлашћених лица (нпр. држање одвојено од осталих хемикалија и другог прибора, закључавање и др.).

Ово упутство објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-23/2010-01

У Београду, 26. новембра 2010. године

Управни одбор Агенције за хемикалије
Председник,
проф. др **Бранимир Јованчићевић**, с.р.